

Sygn. akt VI U 1341/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2017 r. w Bydgoszcy

na rozprawie

odwołania: D. G.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 14 lipca 2017 r., znak: (...)

w sprawie: D. G.

przeciwko: Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o nadpłatę części uzupełniającej renty rolniczej

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ubezpieczona D. G. nie jest zobowiązana do zwrotu kwoty 17.915,55 (siedemnaście tysięcy dziewięćset pięćnaście 55/100) zł,
- 2) zasądza od Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rzecz ubezpieczonej kwotę 221,40 (dwieście dwadzieścia jeden 40/100) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 1341/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 lipca 2017 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zażądał od ubezpieczonej D. G. zwrotu nadpłaty renty rolniczej za okres od 1 października 2015 r. do 30 czerwca 2017 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że aktem notarialnym w dniu (...)r. ubezpieczona nabyła wraz z mężem grunty o powierzchni 1,6070 ha.

Od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła odwołanie wskazując, że pomimo tego, iż w dniu (...)r. wraz z mężem nabyli zabudowane grunty o powierzchni 1,6070 ha, to nie prowadzili i nie prowadzą na tych gruntach jakiegokolwiek działalności rolniczej. Grunty te są użytkowane na podstawie umowy przez syna – T. G., który opłaca wszelkie świadczenia publiczno-prawne. Ubezpieczona zaznaczyła, że w gospodarstwie wraz z mężem zajmują wyłącznie lokal mieszkalny i korzystają z przydomowego ogródka.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona D. G. była uprawniona do pobierania renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym od 14 maja 2004 r. W dniu (...) r. D. G. wraz z mężem przyjęli od M. G. darowiznę, której przedmiotem była zabudowana nieruchomość gruntowa o powierzchni 1,6070 ha położona w miejscowości S..

Okoliczności bezsporne.

Wyżej wskazane gospodarstwo w S. uprawiał początkowo syn ubezpieczonej – P. G., który zmarł (...) (...)r. Po śmierci P. G., M. G. (żona zmarłego) stała się właścicielką tego gospodarstwa. Aktem notarialnym z dnia (...)r. M. G. podarowała gospodarstwo w S. D.

i B. G.. Wówczas, ubezpieczona wraz z mężem i synem T. G. wspólnie ustalili, że gospodarstwem będzie się zajmować T. G..

B. G. (mąż ubezpieczonej) nie uprawiał nigdy tego gospodarstwa rolnego w S. z uwagi na brak sprzętu. D. G. nie pracowała w żadnym gospodarstwie od 1980 r. z uwagi na jej stan zdrowia (ubezpieczona choruje na serce, astmę i cukrzycę).

Dowód: akta sądowe – zeznania świadków B. G. i T. G. oraz ubezpieczonej zapis AV na płycie CD k. 45.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków B. G. i T. G. oraz ubezpieczonej. Sąd w całości dał wiarę tym zeznaniom, ponieważ były one spójne, logiczne oraz wzajemnie się uzupełniały.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie. Kwestią sporną w niniejszym postępowaniu było żądanie zwrotu nadpłaty renty rolniczej. Z uwagi na fakt, że D. G. wraz

z mężem (...)r. nabyli grunty organ rentowy przyjął, że prowadzą oni jako właściciele działalność rolniczą na tych gruntach. W związku z tym, że ubezpieczona była uprawniona do renty rolniczej organ stwierdził, że wystąpiły podstawy do zawieszenia

w 100% części uzupełniającej tej renty od 1 października 2015 r. i tym samym w ocenie organu rentowego ubezpieczona była zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą. Zgodnie z ust. 4 powołanego przepisu uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając: gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej: małżonkiem emeryta lub rencisty, jego zstępnym lub pasierbem, osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym, małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c; gruntów trwale wyłączonych z produkcji rolniczej na podstawie odrębnych przepisów, w tym zalesionych gruntów rolnych; gruntów i działów specjalnych należących do małżonka, z którym emeryt lub rencista zawarł związek małżeński po ustaleniu prawa do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia; własności (udziału we współwłasności) nieustalonych odpowiednimi dokumentami urzędowymi, jeżeli grunty będące przedmiotem tej własności (współwłasności) nie znajdują się w posiadaniu rolnika lub jego małżonka.

W przedmiotowym postępowaniu okolicznością bezsporną było to, że małżonkowie D. i B. G. na mocy aktu notarialnego stali się właścicielami zabudowanej nieruchomości gruntowej o powierzchni 1,6070 ha położonej

w miejscowości S.. Jednakże, przeprowadzone postępowanie dowodowe (zeznania świadków oraz ubezpieczonej) pozwoliło na ustalenie, że faktycznie to gospodarstwo było od momentu darowizny uprawiane przez syna ubezpieczonej – T. G.. Zostało już utrwalone

w orzecznictwie, iż w kontekście zawieszenia prawa do części uzupełniającej świadczenia decydującego znaczenia nabiera fakt prowadzenia działalności rolniczej, a nie tytuł prawny do władania rzeczą. Tytuł własności (współwłasności), czy też posiadanie gospodarstwa rolnego nie rodzi obowiązku zawieszenia części uzupełniającej świadczenia, jeśli rolnik wykaże, że nie prowadzi działalności rolniczej (wyrok SA w Białymstoku z dnia 4 grudnia 2012 r., III AUa 592/12). Innymi słowy, przesłanką stosowania przepisu art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i zawieszenia części uzupełniającej emerytury lub renty jest prowadzenie działalności rolniczej, nie jest nią natomiast samo posiadanie lub dysponowanie własnością gospodarstwa. Przepis art. 28 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników należy interpretować w zgodzie z art. 6 pkt 1

i 3, w którym podmiotem ubezpieczenia nie jest właściciel lub posiadacz gospodarstwa rolnego, lecz wyłącznie osoba prowadząca działalność rolniczą w posiadanych gospodarstwie rolnym (wyrok SA w Lublinie z dnia 13 września 2012 r., III AUa 698/12). W związku z tym, iż w przedmiotowej sprawie, w postępowaniu sądowym ubezpieczona wykazała, że ani ona ani mąż nie prowadzili działalności rolniczej w gospodarstwie w S. odpadła podstawa wydania zaskarżonej decyzji. W konsekwencji Sąd stwierdził, iż nie doszło do sytuacji nienależnie pobranego świadczenia i ubezpieczona nie jest zobowiązana do zwrotu.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 orzekł jak w punkcie 1. wyroku.

W punkcie 2. wyroku orzeczono o kosztach zastępstwa prawnego na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

SSO Ewa Milczarek